

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารคำชี้แจงสำหรับอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ชื่อโครงการวิจัย ผลของโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ต่อความรู้และการปฏิบัติของพยาบาล ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

ชื่อผู้วิจัย นางสาวรุ่งทิพย์ คงแดง นักศึกษาปริญญาโท
สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้วิจัยขอเชิญท่านเข้าร่วมโครงการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ โดยผู้วิจัยจะอธิบายให้ท่านทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของการวิจัย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ท่านอ่าน (หรือผู้วิจัยอ่านให้ท่านทราบ) เกี่ยวกับข้อมูลด้านล่างก่อน หากท่านมีข้อสงสัยใดๆเกี่ยวกับการวิจัย สิทธิของท่าน กรุณาซักถามจากผู้วิจัยซึ่งจะเป็นผู้ที่สามารถให้ความกระจ่างแก่ท่านได้ หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ ท่านจะได้รับเอกสารคำชี้แจงแก่อาสาสมัคร/ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย และสำเนาเอกสารแสดงความยินยอมการเข้าร่วมโครงการวิจัยของอาสาสมัคร/ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยที่ลงลายมือชื่อกำกับไว้ 1 ฉบับ ผู้วิจัยมีความยินดีที่ท่านได้สละเวลาในการรับฟังคำอธิบายและอ่านข้อความข้างล่าง (หรือผู้วิจัยอ่านให้ท่านทราบ) ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนความรู้และคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดของพยาบาลในหออภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ ระหว่าง ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาขณะที่ท่านปฏิบัติการพยาบาลแก่ทารกแรกเกิด ในหออภิบาลทารกแรกเกิด ซึ่งท่านไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ท่านจะได้รับการอบรมให้ความรู้ การให้ข้อมูลย้อนกลับ เอกสารและคู่มือเกี่ยวกับการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด และมีการคิดโปสเตอร์เตือนภายในหน่วยงาน โดยท่านจะมีความรู้เพิ่มมากขึ้น มีการปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกัน และยังส่งผลให้ทารกแรกเกิดได้รับการพยาบาลเพื่อการจัดการความปวดเฉียบพลันอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีความปวดลดลงขณะได้รับการทำหัตถการเพื่อการรักษาพยาบาล และอาจลดผลกระทบจากความปวดต่อทารกแรกเกิด

กิจกรรมและระยะเวลาที่ท่านต้องมีส่วนร่วมในการวิจัย

หลังจากท่านได้รับทราบรายละเอียดของการวิจัย และตกลงที่จะเข้าร่วมการวิจัย และได้เซ็นชื่อในหนังสือยินยอมเข้าร่วมโครงการแล้ว ท่านจะได้รับ

1. การเก็บข้อมูลส่วนบุคคล และวัดความรู้ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด โดยผู้วิจัยจะแจกและเก็บแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบวัดความรู้ด้วยตัวเองในการประชุมประจำเดือนของพยาบาลในหออภิบาลทารกแรกเกิด หากท่านไม่ได้ปฏิบัติงานในวันนั้น ผู้วิจัยจะติดตามท่านเป็นรายบุคคลให้ตอบแบบสอบถามและแบบวัดความรู้ในวันแรกที่ปฏิบัติงาน หลังจากนั้น และท่านจะถูกสุ่มสังเกตการปฏิบัติการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดที่ได้รับหัตถการของพยาบาลวิชาชีพ เป็นเวลา 5 เดือน ตลอดช่วงเวลาที่ดำเนินการวิจัย

2. การเข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดใช้เวลา 5 เดือน ประกอบด้วย การอบรมให้ความรู้ การให้ข้อมูลย้อนกลับ การคิดโปสเตอร์เตือน และการให้อุปกรณ์สนับสนุนการจัดการความปวด โดยมีวิธีการดังนี้

- 2.1 การอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด ผู้วิจัยจะเป็นผู้อบรมใช้วิธีการบรรยายประกอบการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ โปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ เครื่องแอลซีดีและการสาธิตวิธีการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดโดยแบ่งพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ใช้เวลากลุ่มละ 2 ชั่วโมง ในขณะอบรมจะเปิดโอกาสให้ท่านซักถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด ทั้งนี้จะมีการนำเสนอผลการสังเกตการปฏิบัติการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดของท่านที่ได้ในข้อมูลพื้นฐานด้วย

- 2.2 การคิดโปสเตอร์เตือนเกี่ยวกับการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด และการให้ข้อมูลย้อนกลับในภาพรวม โดยทำเป็นภาพสี่และข้อความที่กระตุ้นเตือนให้จัดการความ

ปวดเฉียบพลันให้แก่ทารกแรกเกิดที่ได้รับการทำหัตถการขนาดกระดาด A-4 และขนาด 2.5×10 นิ้ว เช่น ลดปวดให้หนูด้วย/ช่วยหนูให้หายปวดด้วย ดิฉันภายในบริเวณหออภิบาลทารกแรกเกิดที่ทุกคนจะเห็นได้ชัดในขณะปฏิบัติงาน และบริเวณข้างตู้อบทารก โดยมีการเปลี่ยนโปสเตอร์เป็นระยะ นอกจากนี้จะทำบอร์ดสำหรับติดเอกสารเฉพาะเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด โดยนำเสนอในเรื่องของผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการความปวดโดยภาพรวม และเอกสารความรู้เกี่ยวกับการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

2.3 การให้ข้อมูลย้อนกลับในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด ที่ผู้วิจัยทำการสังเกตและเก็บข้อมูลการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดของท่านอย่างต่อเนื่อง โดยผู้วิจัยจะให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดแก่ท่านในที่นี้ และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับในภาพรวมและเป็นการส่วนตัวเป็นประจำทุกสิ้นเดือน ด้วยจดหมายปิดผนึก ที่มีข้อความที่แสดงถึงการปฏิบัติที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง

2.4 การสนับสนุนอุปกรณ์การจัดการความปวด ผู้วิจัยจะติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด ได้แก่ จุกนมหลอก และผ้าสำหรับห่อตัวทารกแรกเกิด

ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับท่านจากการเข้าร่วมโครงการวิจัย

การวิจัยนี้ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสี่ยงใด ๆ ยกเว้นการละเมิดความเป็นส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างจากการที่ถูกสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมการจัดการความปวดแก่ทารกแรกเกิดท่านนั้น อย่างไรก็ตามการรวบรวมข้อมูลจะบันทึกเป็นรหัสแทนชื่อ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวม

การยุติการเข้าร่วมโครงการวิจัย

การเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของท่าน หากท่านไม่สมัครใจ ท่านไม่จำเป็นต้องเข้าร่วมการวิจัย และท่านมีสิทธิที่จะถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกขณะ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลกับผู้วิจัย การตอบรับหรือปฏิเสธเข้าร่วมวิจัย จะไม่มีการสูญเสียผลประโยชน์ใดๆ ที่ท่านพึงจะได้รับ

การปกป้องรักษาข้อมูลที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการวิจัยของท่าน

ข้อมูลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ และใช้รหัสแทนชื่อจริงของท่าน การนำข้อมูลไปอภิปรายหรือพิมพ์เผยแพร่จะนำเสนอในภาพรวมของผลการวิจัยเท่านั้น ท่านมีสิทธิตามกฎหมาย

ที่จะเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของท่าน หากท่านต้องการใช้สิทธิดังกล่าว กรุณาแจ้งให้ผู้วิจัยทราบ

บุคคลที่ท่านสามารถติดต่อได้หากท่านมีคำถามหรือข้อคับข้องใจเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัยในครั้งนี้หากท่านมีข้อสงสัยหรือข้อคับข้องใจประการใด ท่านสามารถติดต่อสอบถามจากผู้วิจัย นางสาวรุ่งทิพย์ คงแดง ได้ที่ บ้านเลขที่ 41 ถนนมรรคสันติ ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58000 หมายเลขโทรศัพท์ 0-9758-9568 หรืออาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วิชาวัฒน์ พิเชียรเสถียร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 หมายเลขโทรศัพท์ 0-5394-9007 (ในเวลาราชการ) หรือหากท่านต้องการทราบข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิทธิของอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ท่านสามารถติดต่อสอบถามได้ที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. วิจิตร ศรีสุพรรณ ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 หมายเลขโทรศัพท์ 0-5394-5033 (ในเวลาราชการ)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

เอกสารแสดงความยินยอมการเข้าร่วมในโครงการวิจัย

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....

มีความยินดีในการเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้แก่ข้าพเจ้าแล้วจนเข้าใจ และผู้วิจัยยินดีที่จะตอบคำถามทุกประการที่ข้าพเจ้าอาจมีได้ตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้าไว้เป็นความลับ จะเปิดเผยในรูปแบบของการสรุปผล และการนำเสนอหรืออภิปรายผลข้อมูลในรายงานการวิจัยจะเสนอในภาพรวมของการวิจัยเท่านั้น และผู้วิจัยจะปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ก่ออันตรายต่อร่างกาย หรือจิตใจของข้าพเจ้าตลอดการวิจัยครั้งนี้

ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ และสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยครั้งนี้เมื่อใดก็ได้ และเมื่อเกิดข้อข้องใจหรือปัญหาที่ข้าพเจ้าต้องการปรึกษากับผู้วิจัย ข้าพเจ้าสามารถติดต่อได้กับผู้วิจัย คือ นางสาวรุ่งทิพย์ คงแดง ได้ที่ บ้านเลขที่ 41 ถนนมรรคสันติ ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58000 โทรศัพท์ 0-975-8568 หรือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย รองศาสตราจารย์ วิลาวัณย์ พิเชียรเสถียร คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์ 0-5394-9007 (ในเวลาราชการ) หรือ ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสุพรรณ ประธานกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์ 0-5394-5033 (ในเวลาราชการ)

ลงนาม.....(ผู้เข้าร่วมโครงการ)

(.....)

ลงนาม.....(ผู้วิจัย)

(น.ส.รุ่งทิพย์ คงแดง)

ลงนาม.....(พยาน)

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิจัย

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดตอบข้อคำถามต่อไปนี้ทุกข้อ โดยเติมข้อความลงในช่องว่าง หรือทำเครื่องหมาย
✓ ลงใน ☐ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1. ปริญญาตรีทางการพยาบาล

☐ 2. ปริญญาโทสาขา.....

2. ระยะเวลาทำงานในหอพยาบาลทารกแรกเกิด.....ปี.....เดือน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5. ท่านเคยอ่านหนังสือหรือรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในทารกแรกเกิด

☐ 1. ไม่เคย

☐ 2. เคย

All rights reserved

แบบวัดความรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับการจัดการความปวดให้แก่ทารกแรกเกิด

คำชี้แจง โปรดตอบข้อคำถามต่อไปนี้ทุกข้อ โดยเลือกตอบข้อที่ท่านคิดว่าเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบด้านล่าง

1. การปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ (evidence-based practice) หมายถึงข้อใด
 1. การปฏิบัติตามแนวทางที่สร้างขึ้นจากหลักฐานความรู้ที่ผ่านการทดลองใช้มาแล้ว และมีหลักฐานอ้างอิงว่ามีประสิทธิภาพ
 2. การปฏิบัติตามการรับรองจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางคลินิก
 3. การปฏิบัติตามแนวทางที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา
 4. การปฏิบัติตามความรู้ที่รวบรวมจากการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ
 - ก. 1, 2 และ 3
 - ข. 1, 2 และ 4
 - ค. 2, 3 และ 4
 - ง. 1, 2, 3 และ 4
2. การปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ มีความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาล ยกเว้นข้อใด
 - ก. โรงพยาบาลผ่านการรับรองคุณภาพ
 - ข. คุณภาพการดูแลรักษาคีชี้น คุ่มคำคุ่มทุน
 - ค. ผู้ให้บริการและผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ
 - ง. นำสู่ความเป็นเลิศในการปฏิบัติการพยาบาล ลดความหลากหลายในการปฏิบัติงาน
3. ความปวดเฉียบพลัน หมายถึงข้อใด
 - ก. ความปวดที่เกิดขึ้นระยะเวลาสั้น ควบคุมได้ยาก
 - ข. ความปวดที่เกิดขึ้นเฉพาะที่ ควบคุมได้โดยไม่ใช้ยาบรรเทาปวด
 - ค. ความปวดที่เกิดขึ้นเฉพาะที่ เป็นระยะเวลาสั้น ควบคุมได้โดยการใช้ยาบรรเทาปวด
 - ง. ความปวดที่เกิดขึ้นเฉพาะที่ เป็นระยะเวลาสั้น ควบคุมได้ทั้งโดยการใช้ยาและไม่ใช้ยาบรรเทาปวด
4. ข้อใดไม่ก่อให้เกิดความปวดเฉียบพลันกับทารกแรกเกิด
 - ก. ทารกแรกเกิดได้รับการเจาะดูดน้ำไขสันหลัง
 - ข. ทารกแรกเกิดได้รับการผ่าตัดช่องท้องจากลำไส้อักเสบ
 - ค. ทารกแรกเกิดขณะคลอดติดไหล่เวลานาน 10 นาที หลังคลอดไหล่นม
 - ง. ทารกแรกเกิดได้รับการเจาะเลือดจากสันเท้าตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือด

5. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการรับรู้ความปวดในทารกแรกเกิด

- ก. ทารกแรกเกิดมีความรู้สึกปวดน้อยกว่าเด็กและผู้ใหญ่
- ข. ทารกแรกเกิดสามารถรับรู้ความรู้สึกปวดได้ดีเช่นเดียวกับผู้ใหญ่
- ค. ทารกเกิดก่อนกำหนดจะหายจากความปวดเร็วกว่าทารกเกิดครบกำหนด
- ง. ทารกเกิดก่อนกำหนดสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกปวดได้น้อยกว่าทารกครบกำหนด

20. ข้อใดเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุดในการบรรเทาความปวดแก่ทารกแรกเกิดที่อยู่ในตู้อบเมื่อได้รับการแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

- ก. พยาบาลลูบสัมผัส หรือพูดปลอบโยนทารกแรกเกิดขณะแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ
- ข. ห่อตัว และให้ทารกดูนมมารดา ก่อน ระหว่าง และหลังแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ
- ค. ห่อตัว และให้ทารกดูจุกนมหลอกก่อน ระหว่าง และหลังแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ
- ง. จัดท่าโดยใช้มือของพยาบาลโอบห่อแขนขาของทารกแรกเกิดเข้าหาทึ่งกลางลำตัว ระหว่างแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ

แผนการอบรมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

วัตถุประสงค์	เนื้อหา	กิจกรรมการอบรม	สื่อ	การประเมินผล
	บทนำ ทารกแรกเกิดที่เข้ารับการรักษาในหออภิบาลทารกแรกเกิด เป็นทารกแรกเกิดที่มีปัญหาสุขภาพที่ต้องได้รับการรักษาและดูแลอย่างใกล้ชิด ทารกแรกเกิดเหล่านี้มักได้รับการทำหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและการรักษาหลายอย่าง ซึ่งก่อให้เกิด..... จึงควรมีการจัดการความปวดให้แก่ทารกแรกเกิด โดยอาศัยความรู้ที่ได้มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งจะส่งผลให้ทารกแรกเกิดได้รับการจัดการความปวดที่มีประสิทธิภาพตามมา	- บรรยาย - ชักถาม	- สไลด์จากคอมพิวเตอร์ - โปรแกรมเพาเวอร์พอยท์ - เครื่องแอลซีดี	- ผู้เข้าอบรมตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง

คู่มือการปฏิบัติเรื่องการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

คู่มือสำหรับพยาบาล
เรื่อง การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์
ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

จัดทำโดย รุ่งทิพย์ คงแดง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์สงวนลิขสิทธิ์
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
ความปวดในทารกแรกเกิด	
- ความปวดเฉียบพลัน	2
- ความปวดเรื้อรัง	2
การจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด	
การประเมินความปวด	
- พฤติกรรมขณะปวด	4
- สรีรวิทยา	6
การบรรเทาความปวด	
- โดยใช้ยา	7
- โดยไม่ใช้ยา	10
การปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์	13
ประโยชน์ของการปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์	13
การจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด	14
โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์	

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ทารกแรกเกิดที่เข้ารับการรักษานในหออภิบาลทารกแรกเกิดมักได้รับการทำหัตถการเพื่อการตรวจวินิจฉัยและการรักษาหลายอย่าง ซึ่งก่อให้เกิดความปวดและความไม่สบาย เช่น การเจาะหลัง การใส่ท่อหลอดลมคอ การเจาะเลือด การเจาะปอดและการดูดเสมหะ เป็นต้น เมื่อทารกแรกเกิดได้รับความปวด สัญญาณความปวดจะถูกส่งไปตามใยประสาทรับรู้ความรู้สึก ส่งต่อไปยังไขสันหลังและไปกระตุ้นระบบประสาทอัตโนมัติ ทำให้ทารกมีการเปลี่ยนแปลงด้านสรีรวิทยา จากนั้นสัญญาณความปวดจะถูกส่งต่อไปยังระบบควบคุมส่วนกลางในสมอง ทำให้มีการตอบสนองในลักษณะของพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งทารกจะมีกลไกการรับรู้ความปวดเช่นเดียวกับในผู้ใหญ่ แต่ยังไม่สมบูรณ์เนื่องจากทารกมีการพัฒนาของระบบประสาทและการรับรู้ที่ยังไม่สมบูรณ์

ความปวดมีผลกระทบต่อทารกแรกเกิดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยพบว่าในระยะสั้นจะทำให้สัญญาณชีพเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สำหรับผลกระทบของความปวดในระยะยาวมี 2 ลักษณะ คือ ผลกระทบด้านร่างกายจะมีผลเสียต่อพัฒนาการด้านสมอง อาจทำให้ระบบประสาทส่วนกลางมีความผิดปกติอย่างถาวร มีพัฒนาการล่าช้า และผลกระทบด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ ทำให้เติบโตขึ้นมีโอกาเป็นเด็กที่ปรับตัวยาก ไม่มีความยืดหยุ่น ย้ำคิดย้ำทำ อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ดังนั้น พยาบาลที่ให้การดูแลจึงควรมีการจัดการความปวดให้แก่ทารกแรกเกิดเหล่านี้ ซึ่งการจัดการความปวดที่มีประสิทธิภาพนั้นควรปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์

การปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based practice)

การปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่สร้างขึ้นจากหลักฐานความรู้ที่ได้ผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ซึ่งเป็นที่ยอมรับและมีหลักฐานอ้างอิงว่ามีประสิทธิภาพได้ผลลัพธ์ที่ดี มีความเสี่ยงน้อยที่สุด เพื่อช่วยให้บุคลากรทางการพยาบาลใช้ประกอบการตัดสินใจหรือใช้เป็นแนวทางในการดูแลรักษาผู้ป่วยเฉพาะ โรคนั้น เป็นการใชความเชี่ยวชาญทางคลินิก ร่วมกับการใช้ผลการวิจัยที่คัดเลือกแล้วว่าเป็นการปฏิบัติที่ดีที่สุด (best practices) ซึ่งได้มาจากการทบทวนงานวิจัยอย่างเป็นระบบ (systematic review) (Glanville, Schinm, & Wineman, 2000)

การปฏิบัติโดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ มีความสำคัญต่อวิชาชีพพยาบาล โดยลดความหลากหลายของการปฏิบัติงาน คุ่มค่าคุ่มทุน คุณภาพการดูแลรักษาดีขึ้น นำสู่ความเป็นเลิศในการปฏิบัติการพยาบาล เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการพึงพอใจต่อบริการที่ได้รับ.....

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐาน
เชิงประจักษ์ของพยาบาลในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

คำชี้แจง โปรดตอบข้อคำถามต่อไปนี้ทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าคำตอบหรือ
หลังข้อความที่ท่านเลือกตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่าโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดเฉียบพลัน
ในทารกแรกเกิดมีประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
☐ 1. มีประโยชน์ เพราะ.....
☐ 2. ไม่มีประโยชน์ เพราะ.....
2. ท่านชอบโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดเฉียบพลัน
ในทารกแรกเกิดนี้หรือไม่ อย่างไร
☐ 1. ชอบ เพราะ.....
☐ 2. ไม่ชอบ เพราะ.....
3. .
.
.
.
.
.
4. ท่านคิดว่าโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดเฉียบพลัน
ในทารกแรกเกิดนี้ ควรดำเนินการต่อไปในหออภิบาลทารกแรกเกิดหรือไม่
☐ 1. ควรดำเนินการต่อไป
☐ 2. ควรดำเนินการต่อไป แต่ควรปรับปรุงในเรื่อง.....
☐ 3. ไม่ควรดำเนินการต่อไป เพราะ.....

ภาคผนวก ก

การคำนวณค่าดัชนีความตรงด้านเนื้อหา (content validity index)

$$\text{ดัชนีความตรงตามเนื้อหา} = \frac{\text{จำนวนข้อที่เห็นด้วยตรงกัน}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}}$$

แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 2 = 0.87

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 3 = 0.87

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 4 = 0.87

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 5 = 0.79

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 3 = 1

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 4 = 1

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 5 = 0.91

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 4 = 1

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 5 = 0.91

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 และ 5 = 0.91

รวม = 9.13

จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ = 10 คู่

ดังนั้นดัชนีความตรงตามเนื้อหา = 9.13/10

ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาแบบวัดความรู้ = 0.91

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

แผนการอบรมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 2 =	0.89
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 3 =	0.87
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 4 =	0.89
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 5 =	0.87
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 3 =	0.97
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 4 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 5 =	0.97
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 4 =	0.97
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 5 =	0.94
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 และ 5 =	0.97
รวม	= 9.34
จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ	= 10 คู่
ค่านี้นัดนี้ความตรงตามเนื้อหา	= 9.34/10
ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาแผนการอบรม	= 0.93

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

คู่มือการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 2 =	0.85
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 3 =	0.89
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 4 =	0.92
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 5 =	0.89
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 3 =	0.89
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 4 =	0.92
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 5 =	0.89
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 4 =	0.96
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 5 =	0.92
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 และ 5 =	0.96
รวม	= 9.09
จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ	= 10 คู่
ดังนั้นดัชนีความตรงตามเนื้อหา	= 9.09/10
ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาคู่มือ	= 0.91

แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 2 =	0.88
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 3 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 4 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 5 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 3 =	0.88
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 4 =	0.88
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 5 =	0.88
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 4 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 5 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 และ 5 =	1
รวม	= 9.52
จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ	= 10 คู่
ดังนั้นดัชนีความตรงตามเนื้อหา	= $9.52/10$
ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาแบบบันทึกการสังเกต	= 0.95

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์
ของพยาบาลในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด

ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 2 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 3 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 4 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และ 5 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 3 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 4 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และ 5 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 4 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 และ 5 =	1
ความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 และ 5 =	1
รวม	= 1
จำนวนคู่ของผู้ทรงคุณวุฒิ	= 10 คู่
ดังนั้นดัชนีความตรงตามเนื้อหา	= 10/10
ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาแบบสอบถามความคิดเห็น	= 1

การหาความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้

การหาความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด คำนวณโดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson 20: KR-20)

$$r_u = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ภายหลังนำไปทดสอบกับพยาบาลในหออภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

การหาความเชื่อมั่นของการสังเกต

ความเชื่อมั่นของการสังเกต (interrater reliability) ของแบบบันทึกสังเกตการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด คำนวณได้จาก

$$\text{ความเที่ยงจากการสังเกต} = \frac{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน}}{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน} + \text{จำนวนการสังเกตที่ต่างกัน}}$$

ค่าความเที่ยงจากการสังเกตกับผู้ทรงคุณวุฒิตามแบบบันทึกการสังเกตการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิดของพยาบาล จำนวน 10 เหตุการณ์ เท่ากับ 1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ง

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

กลุ่มการพยาบาล
รับที่ 292
วันที่ 2 ส.ค. 2549
เวลา 11.05 น.

ที่ ศบ 0515 (04.1.2)/ 3728

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
110 ถนนอินทวโรวาส ตำบลศรีภูมิ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

3 กรกฎาคม 2549

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูลประกอบการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บทคัดย่อโครงการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ
2. เครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 ฉบับ

ด้วย นางสาวรุ่งทิพย์ คงแดง รหัสประจำตัว 4732057 นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับอนุมัติให้ทำการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ผลของโปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ต่อความรู้และการปฏิบัติของพยาบาลในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัณย์ พิเชียรเสถียร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัสศรี เย็นบุตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีความประสงค์จะขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหออภิบาลทารกแรกเกิด ของโรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 10 ราย ระหว่างเดือน สิงหาคม 2549 ถึง พฤศจิกายน 2549 โดยการใช้แผนการอบรมให้ความรู้ คู่มือ แบบวัดความรู้ แบบสังเกต ในการจัดการความปวดเฉียบพลันในทารกแรกเกิด และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้โปรแกรมการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงใคร่ขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานแห่งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทางการพยาบาลต่อไป ทั้งนี้ นักศึกษาจะมาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวิ ชอนตะวัน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

เรียน ผู้อำนวยการ รพ.ศรีสังวาลย์

เพื่อโปรดพิจารณา

ผู้รับทราบ/ลงนามแทน

งานบริการและศึกษา

โทรศัพท์ 0-5394-6065, 0-5394-9079

โทรสาร 0-5389-4172

ผู้ประสานงาน: นางสาวรุ่งทิพย์ คงแดง โทร 0-9838-4234

ภาคผนวก จ

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม

ตารางที่ จ1

คะแนนความรู้เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยพลันในทารกแรกเกิด ระหว่างก่อนอบรม หลัง
อบรมทันที และหลังอบรม 3 เดือน

พยาบาลคนที่	คะแนนความรู้		
	ก่อนอบรม	หลังอบรมทันที	หลังอบรม 3 เดือน
1	12	16	15
2	16	19	18
3	16	20	18
4	15	17	16
5	16	18	19
6	15	19	19
7	15	18	17
8	16	18	19
9	14	20	18
$\bar{X}$	15	18.3	17.7

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตารางที่ ๑2

คะแนนการปฏิบัติการจัดการความปวดเฉียบพลันของพยาบาล ระหว่างก่อนและหลังได้รับการ
ส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์

พยาบาลคนที่	คะแนนการปฏิบัติ	
	ก่อนได้รับโปรแกรม	หลังได้รับโปรแกรม
1	4.0	7.9
2	3.3	7.5
3	3.4	7.8
4	3.4	7.5
5	2.4	7.8
6	3.7	8.1
7	2.9	7.7
8	3.3	7.5
9	3.4	7.6
$\bar{X}$	3.3	7.7

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงวัชรีย์ ตันติประภา	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี เอื้ออำนวย	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีศนา สุนทรไชย	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิชรี วรกิจพูนผล	ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. นางสาวปัทมา กาคำ	ห้องส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวรุ่งทิพย์ คงแดง

วัน เดือน ปี เกิด 26 พฤษภาคม 2520

สถานที่เกิด จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ประวัติการศึกษา
 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนห้องสอนศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 ระดับปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต
 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง

ประวัติการทำงาน
 พ.ศ. 2543-ปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพ 5
 โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved